

Saltdal kommune

Virksomhetsplan

2023

- Avdeling helse og omsorg

Kommunestyrets ressurstildeling

	Budsjett 2023	Budsjett 2022	Regnskap 2021
Sum utgifter	290615574	264 713 104	283 659 527
Sum inntekter	-78376666	-68526650	-71440884
Netto driftsramme	212 238 908	196 186 454	212 218 643

Organisering

Avdeling helse og omsorg (HO) omfatter 314 fast ansatte fordelt på 277 årsverk.

Avdelingen innbefatter Saltdal sykehjem med storkjøkkenet, hjemmetjenesten med Heimly, Omsorgsboligen og Hjemmehjelpstjenesten, Knaggen arbeids- og aktivitetssenter, Bomiljø Rognan, Vensmoen 1 og 2 inkludert Saltdal korttid og rehabilitering samt ROP-institusjonen samt BPA og KPA. Avdelingen har også ansvaret for Helsestasjons- og skolehelsetjenesten, legetjenesten, fysioterapi-, ergoterapi og friskliv samt barneverntjenesten som er interkommunal med Beiarn. De interkommunale samarbeidsorganene NAV-Indre Salten og Indre Salten legevakt er også organisert inn under avdelingen. Tilbud om Krisesenter kjøpes via Bodø kommune.

Stab helse og omsorg omfatter IT-helse og omsorg som sikrer oppfølging av velferdsteknologi samt systemadministrasjon, Bemanningskontrolet med ansvar for innleie og bemanningsplanlegging samt Tildelingskontoret som tildeler helse- og omsorgstjenestene.

Tilpasning til kommunens økonomiske rammer

Budsjetttiltak	Effekt	Ansvar
Arbeidstidsordning lege	Fra 2024	Tj.leder helsesenteret
Drivstoff hjemmetjenesten	-120 000	Tj.leder hjemmetj.
Vakanse tildelingsktr.	-351 831	Ass.avd.dir
Nedleggelse plass Fløyv. 51	-1 127 765	Tj. Led Vensmoen 2
Nedleggelse rehab. pl	-1 061 426	Tj. Led Vensmoen 2
Nedleggelse friskliv	-139 312	Tj. led fysioterapeut.
Vakanse psykolog 20%	-172 482	Led. helsespl.
Barnevernvakt effektivisering	-130 324	Barnevernleder
Vikarpool	-1 399 757	Ass. avd.dir
Reduksjon fagleder sykehjem (dekkes i vedtatt ramme)	700 000	Tj.leder sykehjem
Reduksjon rammetildeling sykehjem	700 000	Tj.leder sykehjem

Avdeling Ho har hatt store utfordringer de siste årene på grunn av demografiske endringer som øker etterspørselen etter tjenester, samt redusert tilgang til personell. Effektive budsjetttiltak som lar seg gjennomføre i praksis er blant de viktigste grepene som er med på å bedre situasjonen.

Blant de prioriterte driftstiltakene i 2023 er avvikling av korttids- og rehabiliteringsplasser på Saltdal korttid og rehabiliteringsavdeling. Tre plasser omgjøres til langtidsleie, slik at det totalt blir fem korttids- og rehabiliteringsplasser og fem langtidsleieplasser på Fløyveien 20. Fire plasser gjøres om til langtidsleie. Totalt 6 langtidsleie og 4 korttids- og rehabiliterings plasser.

Det legges ned to plasser på Fløyveien 51 fordi beboersammensetningen setter grenser for hvem som passer inn i bofelleskapet.

Det etableres en vikarpool ved å ansette tre faste vikarer i bomiljøene. Stillingene er finansiert gjennom HOs ramme.

Det gjennomføres omfattende vakansestyling i avdelingen i 2023. Hjemmetjenesten skaper 1,5 mill. ved å holde ledige stillinger vakante. Fagleder tildelingskontoret og deler av kommunepsykologstillingen holdes vakante. Total effekt av vakansestylingen skal utgjøre 2,9 mill. i 2023.

Det skal ansettes en tjenesteleder for Helsesenteret som skal ha ansvaret for lege- og servicepersonell, samt fysio-, ergo- og friskliv. Helsestasjon- og skolehelsetjenesten inkludert kommunepsykolog og jordmor skal fortsatt ledes av ledende helsesykepleier.

På sykehjemmet skal det i tillegg til å redusere 0,7 mill. i drifta ansettes en ny fagutvikler. Hensikten med denne stillingen skal være å følge opp personalmessige forhold sett opp mot vedvarende høyt sykefravær.

Av investeringstiltak er det store prosjekter i økonomiplanperioden som berører HO.

Budsjetttiltak	Effekt	Ansvar
Oppussing belegg Saltdal sykehjem	1 000 000	TEK-byggforvaltning
Kjøleaggregat Sykehjem	4 000 000	TEK-byggforvaltning
Kjøkken Fløyv. 20	500 000	TEK/HO avd. dir
Utsatt investering helsehus prosjektmidler	-1 000 000 (til 2025)	TEK/HO avd.dir
Omsorgsboliger	1 000 000	HO avd.dir
Helsehus/omsorgssenter	1 000 000	HO avd. dir

I tillegg vil følgende verbalforslag få betydning for HO: I sak 143/16 Årsbudsjett 2017 er det vedtatt i verbalforslag 3 at: «*Saltdal kommune skal prioritere bruk av egne kommunale lokaler/bygninger, fremfor leie av private/andre lokaler/bygg*». Dette vedtaket oppheves. Saltdal kommune skal fra sak til sak vurderer hva som er mest formålstjenlig i forhold til eie eller leie, sett i lys av virksomhetens art.

Prosjektet som gjelder Helsehuset har vært gjennom en skissefase. Dette omhandler samlokalisering av helsetjenester og tjenester til barn og unge i kommunen. Prosjektet er forskjøvet til 2025. Behovet for større lokaler på Helsesenteret er presserende, og noen mindre justeringer må gjøres i 2023.

Bygging av 24 omsorgsboliger på Vensmoen er ferdig forprosjektert, og vil ifølge Husbanken kvalifisere til tilskudd. Det vil bli søkt om tilskudd i 2023. Deretter må saken til videre politisk behandling.

Byggingen av et omsorgssenter plassert på sykehjemmet, som samlokaliserer omsorgstjenestene, skal utredes i 2023. Det er utformet en prosjektplan med en tidslinje, og det er satt ned en arbeidsgruppe.

De byggetekniske tiltakene på sykehjemmet må Byggforvaltning ivareta. HO må støtte opp i prosessene.

Veien videre angående leie av lokaler i ROMA bygget må avklares i 2023.

Tjenestens prioriteringer innenfor vedtatt budsjettammer

De overordnede målene i Kommuneplanens samfunnsdel som er knyttet til HOs ansvar er fremstilt i tabellen under. Målene som berører de øvrige sektorene kan man lese om i selve planen «Folk e så bra!».

Strategi knyttet til Økt bosetting og bolyst
Stimulere til bygging av boliger tilpasset ulike livsfaser
Motivere utflyttede saltdalinger til å komme tilbake til kommunen
Stimulere til økt bolyst gjennom attraktivt og variert kulturliv.
Strategi knyttet til et nyskapende og aktivt og variert næringsliv
Være en aktiv nasjonalparkkommune
Strategi knyttet til at alle skal oppleve mestring, tilhørighet og inkludering
Gi barn og unge et godt og variert oppvekstmiljø, gode møtesteder, gode læringsmuligheter og muligheter for lek og aktivitet
Sikre gode overganger i utdanningsløpet og stimulere til at flere fullfører videregående skole og velger høyere utdanning
Utjevne sosiale helseforskjeller, fremme folkehelse og legge til rette for å kunne utøve fysisk aktivitet uavhengig av alder eller fysiske forutsetninger.
Sørge for gode betingelser for å kunne delta i, og oppleve, et bredt spekter av kulturaktiviteter
Stimulere til økt inkludering og deltakelse for å begrense psykiske helseplager
Legge til rette for at innbyggerne kan være mest mulig selvhjulpne i alle livsfaser

Helse- omsorgs og sosialplanen «Bedre helse for alle!» 2020-2030 er sektorens delplan som konkretiserer politiske mål og visjoner for Saltdal kommune. I tabellen under finner man de mest sentrale prioriteringene for 2023. Fullstendig oversikt over alle mål for perioden 2020-2030 finner man i planen. Hensikten med å dra ut mål som berører 2023 er å lage en virksomhetsplan som er oversiktlig og nyttig.

Resultatmål helse og omsorg 2023

Overordnet mål 2020-2030: Vi ønsker å skape «bedre helse for alle» i Saltdal kommune!

Delmål for perioden:

1. Tilrettelegge for at innbyggerne får eierskap for egen helse med aktive og meningsfulle liv
2. Forebygge uhelse gjennom tidlig innsats og målrettede tiltak som styrker innbyggernes mestring
3. Rettferdig fordeling og effektiv forvaltning av kommunens helse, omsorg og sosiale tjenester.

Strategimål knyttet til de fem hovedstrategiene sortert etter perioden de gjelder for:

Strategi 1: «Sjef i eget liv»	
Barn, unge og familier	
Øke kompetanse innenfor fysisk og psykisk helse for barn og unge i relevante tjenesteområder	2021-2023
Øke kompetanse som sikrer barns medvirkning i barnevernssaker og implementering av barnevernsreformen fra 2022	2023
Øke kompetanse til ansatte på skolen om forebygging av rusproblemer, gjennom mer informasjon og undervisning	2021-2023
Bidra til utredning av interkommunalt barnevern	2020-2030
Øke foreldrekompetanse gjennom veiledning, rådgivning og kunnskapsdeling ved bruk av målrettede tiltak	2025-2030
Mestring	
Etablere «Saltdal helsehus»	2020-2024
Utvikle recovery-orienterte tjenester innen psykiske helsetjenester	
Utvide hukommelsesteamets kapasitet og styrke	2021-2023
Utvide personsentrert aktivitetstilbud for personer med demenssykdom	2022-2024
Langtidsopphold	
Omgjøre langtidsplasser til rendyrkede korttidsplasser	2022-2026
Tjenesteinnovasjon - Individuelle tjenester og personsentrert omsorg	2020-2030
Korttidsopphold	
Utvide tilbud om korttidsplasser for utskrivningsklare pasienter	2022-2026

Strategi 2: «101 år i egnet bolig» Helhetlig boligpolitikk som sikrer muligheten for «101 år i egnet bolig» ved å legge til rette for at tjenestetilbudet og ressursinnsatsen støtter oppunder en meningsfylt hverdag i egen bolig.	
Tjenester i hjemmet	
Integrere hverdagsrehabilitering. Systematisk kartlegging av brukerens rehabiliteringspotensiale og motivasjon, samt økt egenmestring og øke brukers selvstendighet	2024
Bolig	
Bygge omsorgsboliger i tråd med husbankens krav tilrettelagt for heldøgns bemanning sentralt på Rognan som en integrert del av lokalmiljøet og nært servicefunksjoner og hjemmetjenesten.	2020-2025
Sanere paviljonger på Vensmoen. Bygge nye samlokaliserte omsorgsboliger i tråd med Husbankens krav på Vensmoen og sentralt på Røklund	2020-2025
Redusere andel heldøgns bemannede boliger for personer med psykisk utviklingshemming i tråd med forventet nedgang på behov	2020-2030
Arbeidsgiverpolitikk som legger til rette for at egne ansatte kan stå lenge i arbeid	2020-2030
Planlegge egen alderdom	
Systematisk informasjons- og opplysningsarbeid om demens. «Demensvennlig samfunn» - Informasjonskampanje rettet mot ansatte i privat og offentlig servicenæring med fokus på å gi god service til personer med demens. Pårørendeskole	2023
Rekruttere seniorer som frivillige ressurser på ulike kommunale fagområder	2020-2030
Arbeidsgiverpolitikk som legger til rette for at egne ansatte kan stå lenge i arbeid	2020-2030
Utfordre befolkningen til å planlegge egen alderdom gjennom kampanje med fokus på: Tilrettelegge egen bolig, investere i sosialt nettverk og opprettholde best mulig funksjonsevne gjennom et aktivt liv.	2020-2030
Omsorg+	
Etablere Omsorgsbolig+ sentralt på Rognan som et døgnbemannet botilbud, med ulike aktiviteter og tilbud om måltider for personer som ikke får dekket sine behov i tradisjonelle omsorgsboliger.	2020-2025
Strategi 3: «Enklere liv» Utnytte mulighetene innenfor digitalisering og velferdsteknologi for å tilby gode og effektive tjenester	
Fra prosjekt til drift	
Øke velferdsteknologisk kompetanse	2020-2030
Innføre velferdsteknologiske løsninger	2020-2023
Tilby brukerne opplæring i smarte og fremtidsrettede tjenester	2020-2030
Videre satsing på kompetanseheving og implementering blant helsepersonell	2020-2030

Velferdsteknologi	
Digitale konsultasjoner	2020-2025
Elektroniske dørlåser	2020-2025
Lokaliseringsteknologi	2020-2025
Digitalt tilsyn	2020-2025
Sikre god og stabil drift av velferdsteknologi	2020-2025
Samarbeid	
Styrke interkommunalt samarbeid i RKK-nettverket innenfor digitale- og velferdsteknologiske løsninger	2020-2024
Satse på interkommunale velferdsteknologiske- og digitaliseringsprosjekter som utløser prosjektmidler	2020-2024
Strategi 4: «Legge liv til årene» Tjenestene skal kjennetegnes ved målrettede og forebyggende tiltak i samspill med enkeltindividet	
Bruker og pårørendemedvirkning	
Påvirke holdninger fra «Hva kan jeg hjelpe deg med?» til «Hva er viktig for deg?». Vurdere deltakelse i læringsnettverk for gode pasientforløp	2020-2023
Samfunnsengasjement	
Etablere «samfunnskontakt» som skal være bindeledd og koordinator mot nærmiljø, familie og pårørende, frivillige, Frivillighetssentralen og næringsliv. Mobilisere til frivillig innsats i helse og omsorgstjenesten. Ihht Stortingsmelding 15, «Leve hele livet». Systematisere samarbeidet med frivillige.	2023-2024
Kvalitet	
Kompetanseheving på ledelse- og kvalitetsforbedring. Innsatsområder er saksbehandling, riktig behandlingsforløp, effektivitet, virkning, likeverd, personsentrert helse og omsorgstjenester, pasientinvolvering, pasientsikkerhet og behandling og omsorg til rett tid.	Del A 2021-2025 Del B 2025-2030
Utenforskap	
Helse og omsorg skal ha minimum en lærlingplass spesielt rettet mot unge med psykiske plager eller opplever psykososiale problemer. Det planlagte utdanningsløpet er mer romslig enn en standard lærlingekontrakt.	2024
Avdelingene i helse og omsorg skal forplikte seg til å ha språk og arbeidspraksisplasser.	2023
Strategi 5: «Robust kompetanse» Utvikle en kultur med fokus på kompetanse, faglig kvalitet, helsefremmende arbeidsmiljø, sterk ledelse og heltidskultur.	
Opprette og tilpasse programmer for leder- og medarbeiderutvikling. Bør inneholde moduler om bemanningsplanlegging, kommunikasjon og relasjon mot brukere, digital kompetanse, kvalitetsforbedring og endringsprosesser.	Del A 2023-2026 Del B 2026-2030
Legge til rette for personlig og faglig utvikling i form av etisk refleksjon, veiledning, kurstilbud, hospitering, videre- og etterutdanning	2020-2030
Involvere ansatte i forbedring og utvikling av nye prosesser og tjenester.	2020-2030
Fordele oppgavene ulikt mellom de ansatte på bakgrunn av kompetansekrav og behov.	2020-2030

Rekruttere	
Utarbeide en plan for legetjenester i kommunen.	2021
Øke kvaliteten på oppfølging av studenter, elever og lærlinger.	2020-2023
Aktiv deltaker i fremtidig bolystprosjekt.	2020-2030
Ledelse	
Harmonisere ansvarsområde og kontrollspenn i en gjennomgående struktur.	2021-2023
Styrke kompetanse på internkontroll og kvalitetsforbedring.	2021
Samlokalisere tjenester som forventes å ha tettere samhandling.	2020-2030
Organisering	
Ta i bruk muligheter i ulike arbeidstidsordninger.	2021-2027
Fleksibel organisering av ansatte som gjør det mulig å disponere fagkompetanse etter behov i tjenesteproduksjonen.	2020-2030
Utvikle heltidskultur med hovedregel at ansatte i full stilling skal motiveres til å jobbe heltid.	2020-2030

Fravær og HMS

Indikator	Resultat 2021	Resultat 2022	Kommunens mål 2023	Tjenestens mål 2023
Fravær korttid - under 16 dg (%)		3,9	7	7
Fravær langtids - over 16 dg (%)		9,1	7	7
Antall avvik				
Andel heltidsansatte				
Gjennomsnittlig stillingsstørrelse				

Utvikling og kvalitetsforbedring

Følgende fire områder skal stå i sentrum for virksomhetsplanen til HO i 2023. Bakgrunnen for dette er sammensatt, og omhandler demografisk utvikling, verdenssituasjonen og endringer i lovmessige krav.

Internkontroll

Internkontroll er et overordnet satsningsområde for hele kommunen. I løpet av de siste årene har kommunedirektøren tilrettelagt for styrket internkontrollkultur gjennom nytt internkontrollsystem og kompetanseheving i organisasjonen som helhet. KS veileder «Orden i eget hus» [Kommunedirektorens-internkontroll-veileder-08092020.pdf \(ks.no\)](#) beskriver kommunens teoretiske tilnærming.

Internkontroll omhandler alle de systematiske tiltak som sikrer virksomhetens aktiviteter:

- planlegging
- organisering
- utførelsen
- vedlikehold i samsvar med lovverk og forskrifter.

Det bør være en balanse mellom tjenesteyting og systemfokus/dokumentasjon (administrative oppgaver). Lederne skal være fanebærere som synliggjør mål og hensikt med bruken. Aktivitetene skal inngå som en naturlig del av hverdagen vår.

For HO fører satsningen på internkontroll til økt fokus på flere områder. HO skal øke bruken av internkontrollsystemet Compilo; både avviksmodule og dokumentbiblioteket. I tillegg skal HO styrke bruken av risiko- og sårbarhetsanalyser i arbeidet med pasienter/brukere samt organisatoriske forhold som økonomistyring og fagutvikling. Risikokartlegginger skal systematisk benyttes i tjenesteområdene som grunnlag for utarbeidelse av tiltaksplaner for pasientene. I budsjettssammenheng skal alle tiltak som foreslås analyseres opp mot risikomomenter.

Gjennom risikokartlegging forventes det avdekket flere risikoområder der planer, tiltak, rutiner og prosedyrer mangler. Det vil også fremkomme behov for endringer knyttet til oppgaveorganisering og utførelsen av helse- og omsorgstjenestene. Dette skal det tas tak i og nødvendige endringer samt dokumentasjon må iverksettes. Ansatte skal være aktive deltakere slik at prosessene blir naturlige og harmoniske.

Beredskap - sikkerhet

Forskrift om kommunal beredskapsplikt ([Forskrift om kommunal beredskapsplikt - Lovdata](#)) beskriver kommunens ansvar for å ivareta befolkningens sikkerhet og trygghet. Kommunen skal jobbe systematisk og helhetlig med samfunnssikkerhetsarbeidet på tvers av sektorer i kommunen, med sikte på å redusere risiko for tap av liv eller skade på helse, miljø og materielle verdier.

I 2023 skal kommunens overordnede ROS-plan rulleres, og det er naturlig at Ho bidrar aktivt med innspill i prosessen.

For avdeling HO har arbeidet med Helseberedskapsplan vært høyt prioritert i 2022. samarbeidet med Digipro Helse har resultert i en plan som er basert på grundige risikovurderinger for alle tjenesteområdene i HO. I 2023 må avdelingen ruste seg opp for å håndtere forsvarlig drift i tilfeller med mangel på viktige ressurser.

Områder som det må dedikeres ekstra oppmerksomhet til er drift uten strøm, telefoni, internett, drivstoff, mat, vann og medisiner. I 2023 må Ho sikre at nødvendige planer og back-up løsninger er på plass i alle områder. Disse planene skal være koordinert opp mot kommunens beredskap som helhet. Drift under pandemien har gitt verdifull erfaring å bygge på.

Den overordnede kontinuitetsplanen ble ferdig oppdatert tidlig i 2023. Videre må planer for drift med personellmangel planlegges områdevis.

Planverk - styringsverktøy

For å sikre balansert målstyring er det viktig at nødvendige planer med tydelige mål er oppdaterte og hensiktsmessige. HO har, som beskrevet i starten HOS-planen som markerer tydelige overordnede prioriteringer for avdelingen. I kommunes planstrategi og gjennom innføring av lovendringer i alle lovverk som berører barn, unge og familier har det tilkommet ytterligere behov for planlegging i 2023. Arbeidet har blitt prioritert iverksatt i januar 2023, slik at ansvarsfordelingen er på plass.

Planleggingsprosessene tar utgangspunkt i [Lov om planlegging og byggesaksbehandling \(plan- og bygningsloven\) - Lovdata](#)

For 2023 er det fire sektorer som skal prioriteres:

Plan for legetjenesteny	Rusmiddelpolitisk plan-rullering	Plan for forebyggingny	Tildelingskriterier HO-tjenester-rullering
<ul style="list-style-type: none"> • Ansvar: kommuneoverlege • Arbeidsgruppe • Digipro Helse 	<ul style="list-style-type: none"> • Ansvar: Avd. dir HO • Arbeidsgruppe 	<ul style="list-style-type: none"> • Ansvar: Barnevernleder • Tverrsektoriell arbeidsgruppe 	<ul style="list-style-type: none"> • Ansvar: Ass. avd.leder • Tildelingskontoret • Tjensteledere

Personell- ressursforvaltning

For Ho er personalet den sentrale ressursen som styrer kvaliteten på tjenestetilbudet.

Innenfor personellforvaltningen er det tre prioriterte områder for 2023.

Tilstrækkelig og kompetent ledelse er en nøkkel for å sikre at økonomi, personell og fagutvikling er på plass. HO har gjennom mange år hatt en meget dyktig ledelse som gjennom kreativitet, pågangsmot og stort engasjement har lagt grunnlaget for ei stødig drift.

I 2023 skal det ansettes en ny leder for Helsesenteret. Dette er en spennende prosess som gjennomføres sammen med HR og de ansatte på helsenteret. Hensikten med stillingen er å sikre god og effektiv drift, og ivareta legetjenesten på en helhetlig og økonomisk forsvarlig måte.

Tilgangen på helsepersonell er redusert. Dette medfører at det benyttes store ressurser på å rekruttere personell. Lav arbeidsledighet har ikke gjort denne jobben lettere. Kommunen skal fortsette å være framoverlent både internt og eksternt når det kommer til både å ivareta dagens ansatte, rekruttere nye folk, men også når det kommer til deltakelse i eksterne nettverk som Jobb i lag/Home to Salten, RKK-nettverket og andre fora. I denne situasjonen må kommunen ha flere fokus samtidig.

I 2022 gjennomgikk HO tilsyn i to av bomiljøene der Vold og trusler var tema. Det ble gjennomført prosesser for å sikre bedre arbeidsmiljø i legetjenesten, barnevernet og på sykehjemmet. Økt kompetanse om risiko- og sårbarhetsvurderinger skal videreføres i 2023.

Vedvarende høyt sykefravær under pandemien har ført til høy bruk av overtid fordi vikartilgangen har vært lav. HO skal fortsette samarbeidet med HR-avdelingen i 2023 for å søke å finne gode løsninger slik at situasjonen kan snues. Gjennom strukturerte analyser, systematisk sykefraværsoppfølging og nedgang i infeksjonstrykket øynes en positiv trend.